

Oponentský posudek bakalářské práce

Principy recyklace a jejich uplatnění ve výtvarné výchově

Gabriela Drymlová, Univerzita Karlova Pedagogická fakulta Katedra výtvarné výchovy, 2018

Vedoucí práce: doc. PhDr. Martin Raudenský, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice: Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání, prezenční studium

Bakalářská práce Gabriely Drymlové se věnuje principům recyklace, jejich uplatnění ve výtvarné výchově a možnostem využití recyklovaného ručního papíru, například na výrobu autorských knih.

V úvodu **teoretické práce** autorka definuje pojmy z oboru papírenství a podrobně se věnuje i surovinám používaným na výrobu papíru, v minulosti i v současné době. Z těchto nastíněných možností výroby papíru, využívajících primární, ale hlavně sekundární suroviny, které se získávají recyklací, vychází později i při vlastních experimentech s výrobou ručního papíru.

Práce se zabývá principy recyklace a vysvětluje i méně známé pojmy reusace či upcyklace. Jako příklad umělců pracujících s upcyklací zmiňuje například Marcela Duchampa nebo současnou tvorbu Krištofa (nesprávně uvedeného jako Kryštofa) Kintery nebo Jiřího Černického. V samostatné kapitole nastiňuje specifika recyklace papíru a podrobně popisuje i její postup.

V kapitole věnované inspiračním zdrojům se zaměřuje na několik vybraných umělců, kteří pracovali či pracují s ručním papírem. Vedle Eduarda Ovčáčka a Lubomíra Krupky se věnuje i tvorbě Jiřího Hynka Kocmana, pro kterého je konceptuální práce a vytváření autorských knih s využitím ručního papíru těžištěm tvorby. Oceňuji, že do své práce autorka zařazuje i tvorbu bývalých studentů již zaniklého Ateliéru papír a kniha, který na Brněnské fakultě výtvarných umění VUT vedl 13 let právě J. H. Kocman a jejichž práce s papírem a pohled na autorskou knižní tvorbu jsou jejich bývalým pedagogem velmi ovlivněny. Bylo by zajímavé, kdyby autorka tvorbu některého z těchto bývalých studentů rozebrala podrobněji.

Velkou pozornost ve své bakalářské práci autorka věnovala ručním papírnám, kdy většinu těch, které v České republice v současnosti fungují, navštívila a později uplatnila nabyté poznatky ve své didaktické práci.

Didaktická část je obsáhlá a tvoří velkou část bakalářské práce. Lze ocenit, že se autorka zmiňuje v souvislosti s environmentální výchovou i o etickém rozměru recyklace. Zde bych ale uvítala rozšíření části věnované problematice recyklace a environmentální výchovy. Autorka se dále věnuje edukačním programům v ručních papírnách, které podrobně popisuje a kriticky hodnotí a přináší si i ponaučení pro své edukační projekty.

Popsané vlastní projekty pro žáky či studenty jsou dobře a důkladně zpracovány. Autorka podrobně rozebírá nápady na výrobu autorských šitých knih a recyklovaného skicáku. Kladně hodnotím zařazení osvěty žáků o významu recyklace pro životní prostředí.

V **praktické části** vychází autorka z experimentování s recyklací nejrůznějších materiálů. Nebojí se vedle zdařilých pokusů popsat i ty nezdařilé. Podrobně popisuje a obrazově dokumentuje postup výroby autorského ručního papíru z nejrůznějších odpadových papírů. Z těchto papírů, kdy některé posléze i dobarvuje, poté vytváří působivou sbírku vzorníků různých druhů recyklovaných ručních papírů. Vedle vzorníků vytváří také tři autorské knihy vycházející z procesu recyklace papíru a prezentující obrazové prvky náhodně uspořádané do knižní formy. Zde by bylo zajímavé tyto experimenty ještě více rozvinout a diferencovat. Svou práci autorka podrobně fotograficky dokumentuje a fotografie jsou (až na drobné výjimky) velmi dobrým ilustračním doprovodem.

Praktickou část hodnotím jako velmi zdařilou a inspirativní pro další práci s žáky či studenty.

Autorka dobře propojila problematiku teoretické části s částí praktickou a posléze i didaktickou. Velmi dobře pracuje s literaturou, která je úzce zaměřena k tématu bakalářské práce.

Doporučuji bakalářskou práci k obhajobě.

Otázky:

1/ Kdo z Vámi uvedených tvůrců využívajících principy recyklace je pro Vás nejvíce inspirativní?

2/ Jak byste si představovala, že by se dalo využít podobného (viz předchozí otázka) principu recyklace ve výtvarné práci s žáky, studenty?

3/ Jakým způsobem byste chtěla pokračovat ve tvorbě recyklovaných knih?

V Praze 3. 9. 2018

Mgr., MgA. Sylva Francová